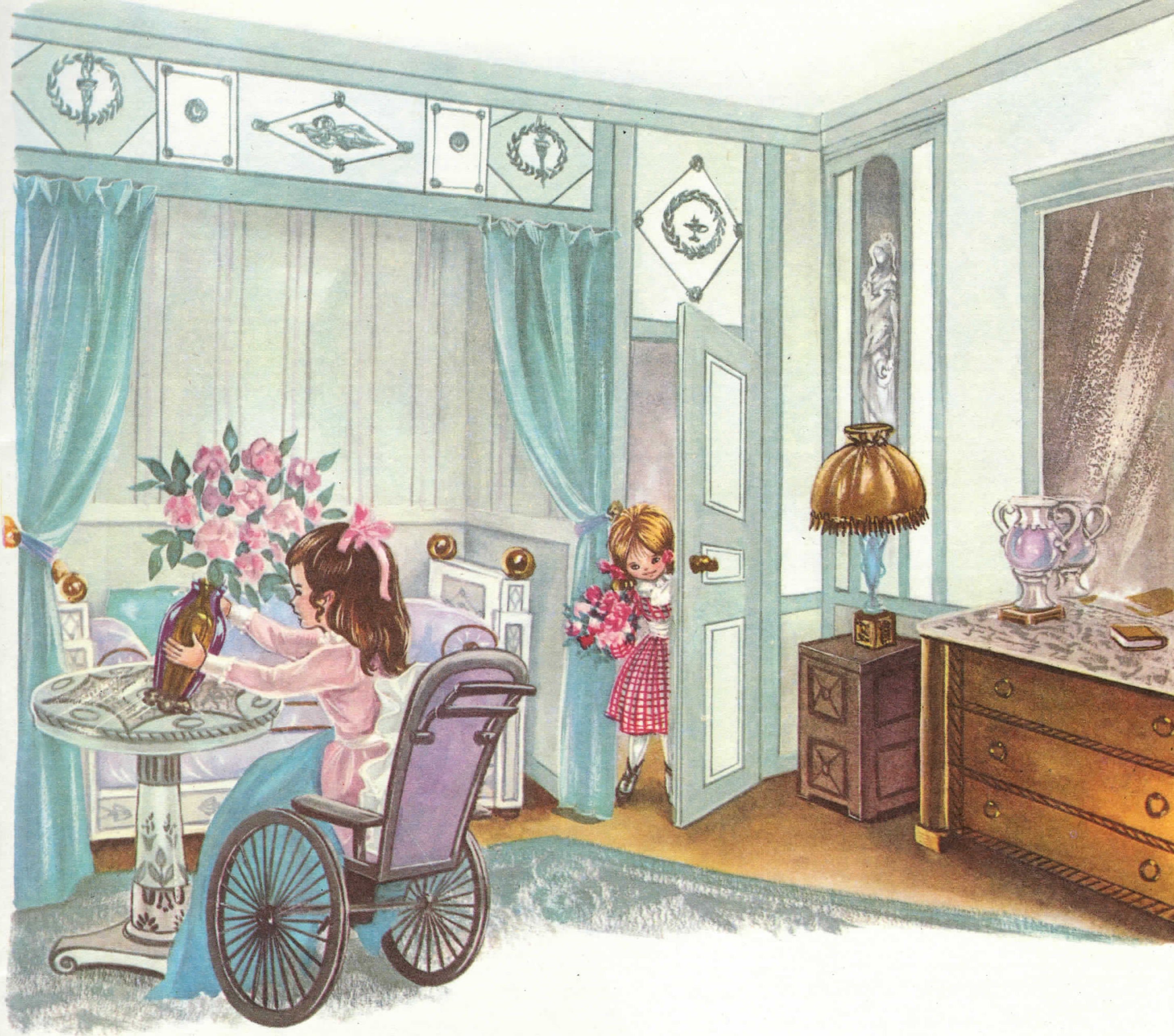
HAJDI

na školovanju

HAJDI
na školovanju

Prema Johanni Spyri
Priredila: Paula Župan-Jazbec
Ilustrirala: Marie-José Maury

Hajdi na školovanju

Već je od ranog jutra u kući Sezemanovih bilo sve užurbano zbog dolaska Klarine bake. Sva je posluga bila na nogama. Tineta je na glavu stavila bijelu, malu kapicu, a Sebastijan svuda raspoređivao klupice, kako bi se stara gospođa mogla odmoriti gdje god zaželi. Gospođica Rotnmajer je izdavala naređenja.
— Ti idi u svoju sobu — reče ona Hajdi — i sačekaj dok te ne pozovu. Ti nisi član porodice i ti ćeš morati Klarinu baku oslovljavati sa »milostiva gospođo«.

Hajdi se čak nije usudila upitati kako je baki ime. Dok je ona u sebi nagađala, otvoriše se vrata i Klarina baka joj se obrati ljubazno:

— To si ti? Dođi, dođi, da te zagrlim.

— Dobar dan, gospođo milostiva — promuca Hajdi. . .

— Gle, gle — nasmija se baka. — Da li se tako govori kod vas, na planini?

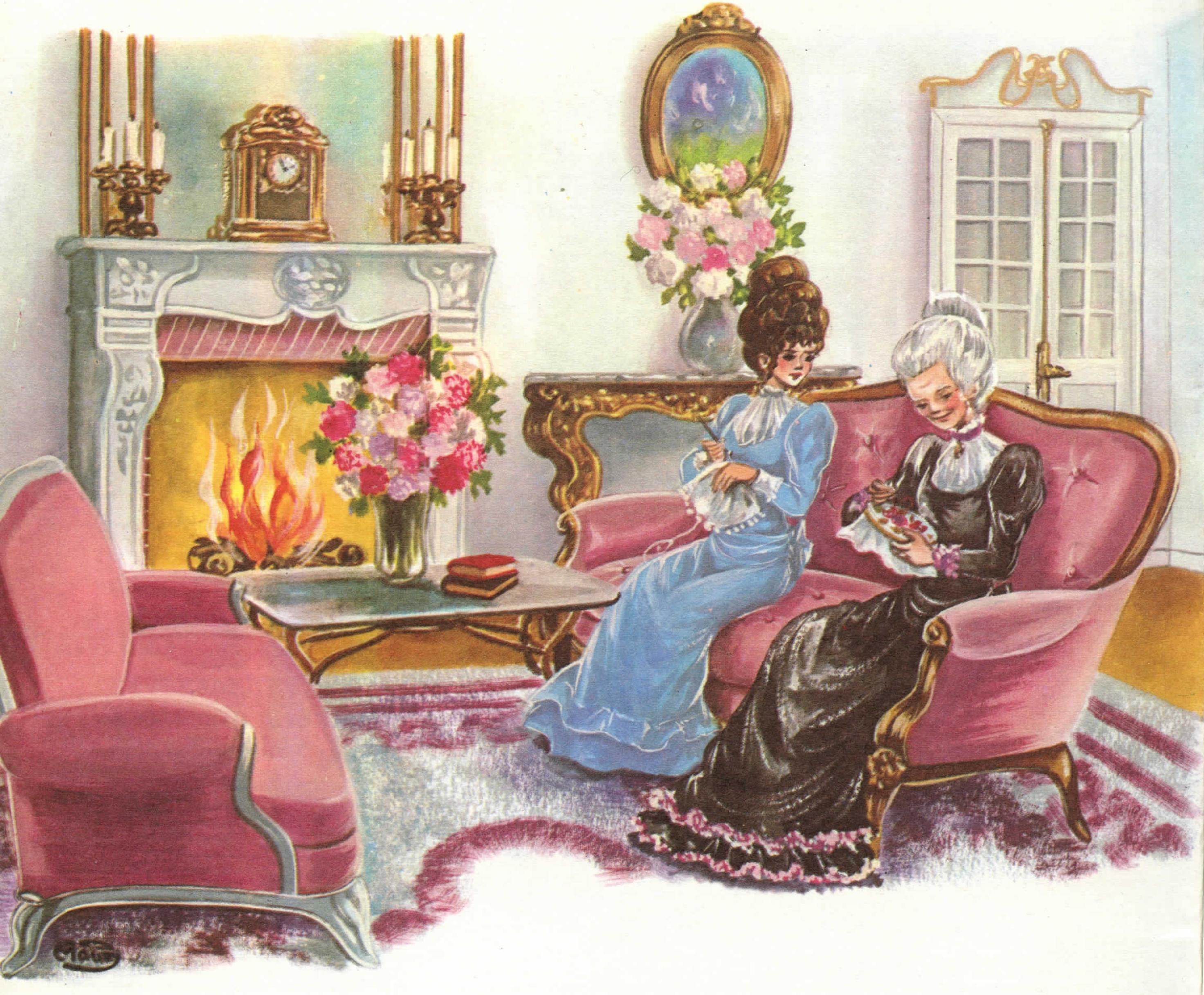
— Ne, kod nas se uopće tako ne govori.

— Ni kod nas. Zovi me kao i Klara: bako.

— A sad ti meni reci svoje ime — reče baka, milujući je nježno.
— Ja se zovem Hajdi, ali me ovdje zovu još i Adelhajda. Teško meni ako zaboravim da je i to moje ime.
— Ako se dijete već zove Hajdi, treba je i oslovljavati tim imenom — obrati se baka gospođici Rotnmajer.
— Ali ja smatram da ona mora imati pristojno ime — bunila se gospođica, koju je na kraju ušutkao samo jedan oštar pogled gospođe Sezeman.
Jednoga dana, dok se mala Klara, po liječnikovu savjetu odmarala u svojoj sobi, gospođa Sezeman zakuca na vrata gospođice Rotnmajer i upita:

— Znate li gdje je mala Hajdi?
— Gdje bi mogla biti, nego u svojoj sobi. Dobro bi i za nju bilo kad bi osjećala potrebu za radom. Kad bi samo gospođa Sezeman znala što sve to stvorenje izmišlja i izvodi. Takve se stvari u otmjenom društvu jedva smiju ispričati.
— Izmišljala bih i ja, kad biste me tako zatvorili. Nego, pronađite vi to dijete i dovedite je da joj dam knjige što sam ih donijela — ozbiljno se naljuti baka.
— Knjige! — povika gospođica Rotnmajer. — Pa ona ne zna čitati a niti želi učiti. Ona je mala glupača, uvjeravam vas...

— Nevjerojatno, a ona meni djeluje tako bistro. Što ste se okomili na tu sirotu malu?
Kad su Hajdi pronašli i doveli, gospođa Sezeman joj uruči knjige. Hajdi je bila presretna.
— Kako su divne, kako su lijepe ove slike — govorila je Hajdi i zaplakala. U knjizi je ugledala sliku koja je prikazivala zelene pašnjake po kojima je paslo stado. Vidio se i pastir, oslonjen na veliki štap. Baš kao Petar.
— Slika je u tebi probudila uspomene, zar ne Hajdi? — pitala je baka.
— O, da, toliko sve liči na moje Alpe, na mog djedicu.. na moje koze i malog Petra. Kako sam bila sretna s njima... Ja više ne želim živjeti...

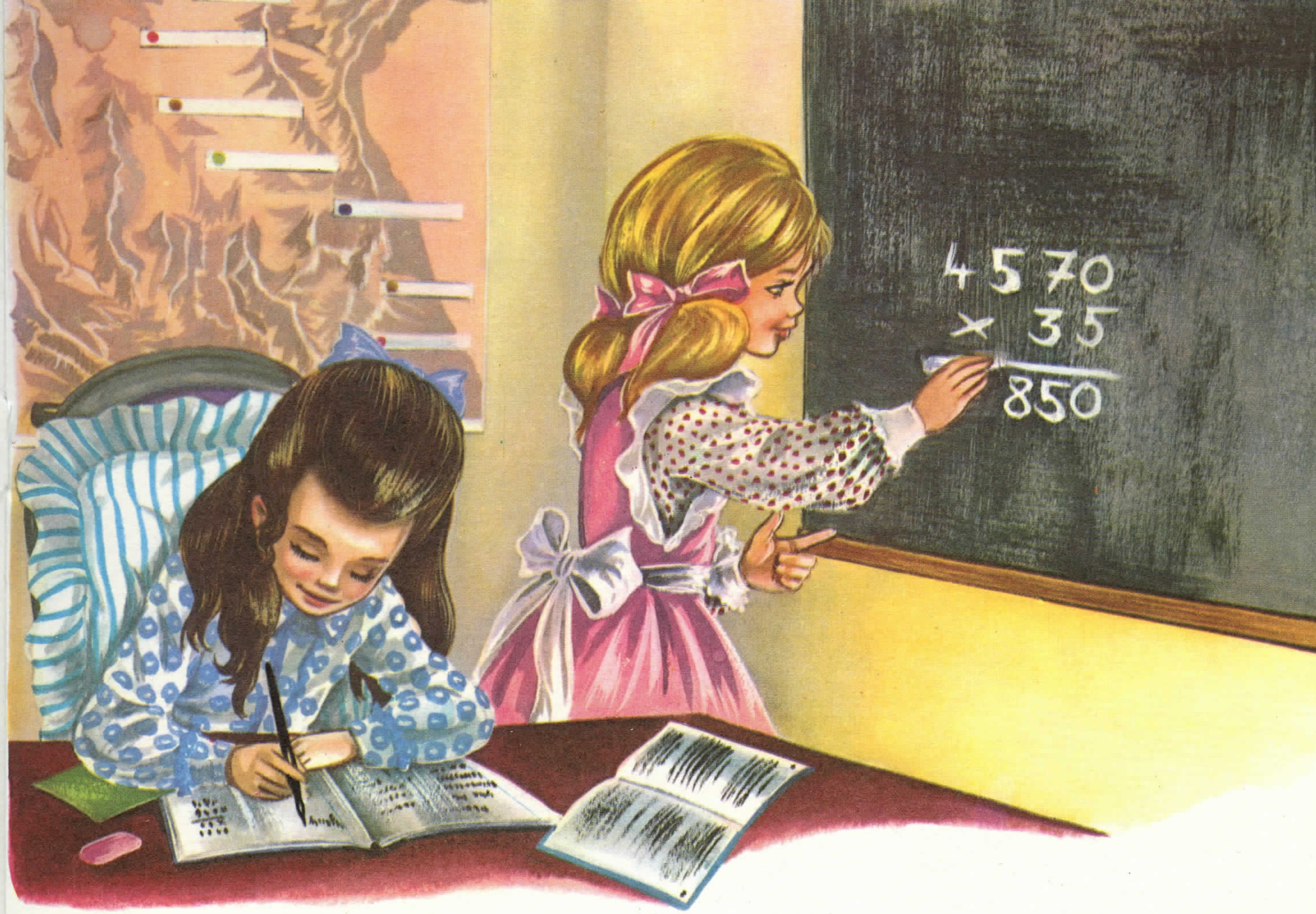
— Gospođo Sezeman, imate li malo vremena, htio bih vam javiti radosnu vijest — govorio je učitelj ulazeći u sobu. — Vjerujte, tako nešto dogodilo mi se prvi put u karijeri.

— Da nije možda Hajdi naučila čitati?

— Upravo sam vam to došao javiti. Zamislite, ona ista Hajdi koja do pred nekoliko dana nije mogla raspoznati slova, sad čita kao odrasla osoba.

— Radujem se mladi gospodine što je tako napredovala. Kod djece treba od malena razvijati ljubav za knjigu. Ona je najbolji učitelj.

Vrijeme je odmicalo. Teta Deta nije dolazila i Hajdi je bila svjesna da će morati još dugo ostati u Frankfurtu. Klaru je jako voljela. Znala je da joj mnogo znači, ali je njeno srce ostalo gore u brdima . . . Kad je naučila čitati, shvatila je da joj knjiga može pomoći da skrati vrijeme, da zaboravi djedovu kolibu, cvijeće i sunce na ledenim vrhovima. Uskoro je počela učiti i račun. Učitelj ju je svakodnevno hvalio. . .

Hajdi je isto tako dobro znala i druge predmete. Baki je to bilo izuzetno milo. Ona je često sjedila u sobi za učenje i uživala u nadmetanju dviju vrijednih djevojčica. Klara je najviše voljela povijest, a Hajdi zemljopis. Na zemljopisnoj karti pronašla je visoke planinske lance za kojima je toliko žudjela. Je li moguće, pitala se, da su se i Majenfeld i Selce, i svi ti glečeri i pašnjaci našli na tom papiru.

Hajdi je voljela i poznavanje prirode. Tu je bila bolja od Klare. Jer, Klara nikad nije trčala po livadama za kozama i leptirima. Ona nikad nije, kao Hajdi, brala ljekovito bilje, nikad nije razgovarala s vjetrom, niti gledala kako sunce svojim vatrama pali planinske vrhove. A tek pečurke! Koliko ih je samo nabrala. Čitavo brdo. Bez ičije pomoći je prepoznavala one otrovne. Ona im je davala i imena koja su se razlikovala od ovih u učiteljevoj knjizi. . .

Često bi, u popodnevnim satima, baka pozivala djevojčice u svoju sobu, u kojoj je bilo mnogo zanimljivih stvari. Baka ih je učila vesti, šiti haljinice i pregačice lutkama, i pričala im lijepe priče.
— Što je Hajdi? Opet si plakala! Tako si blijeda. Upamti, možeš mi povjeriti sve što te muči.
— Ali, čemu? — promuca Hajdi.
— E, dijete moje, treba vjerovati ljudima. Ja sam te zavoljela kao da si mi unuka.

Došao je i dan bakina odlaska. Bio je to tužan dan za Klaru i Hajdi. Odlazila je baka koja im je uljepšavala dane. Gospođa Sezeman je nastojala da zadnji dan njezina boravka u Frankfurtu bude ispunjen do posljednjeg časa. Željela je da ni ona, ni djeca, nemaju vremena za tugu. Na odlasku im je poklonila još mnogo ljepih knjiga.
Poljupci, poljupci, dugo mahanje i, ode baka. S njom i radost...
— Draga Klaro, ja ću ti kao i bakica svakog dana čitati priče — predloži Hajdi. — Tako će nam vrijeme brže prolaziti.

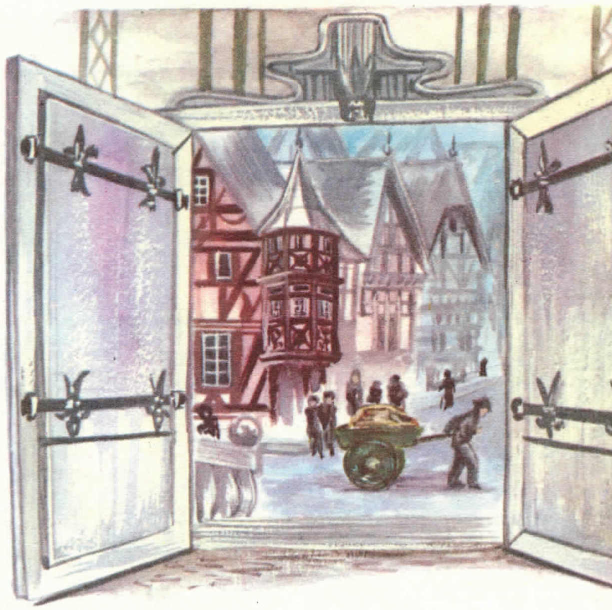
I Hajdi je čitala. Čitala je knjigu o nekoj baki na samrti.

— Jaoj, sigurno je Petrova baka umrla — rasplače se Hajdi. — Sigurno je ona umrla. Jadna moja slijepa bakica. A ja sam joj obećala žemičke. . .

— Ali Hajdi, osvijesti se, to je samo tako u priči — uzalud ju je tješila Klara.— To nema nikakve veze s Petrovom bakom.

— Sve su priče istinite, Klaro! — Sve! — plakala je Hajdi neutješno. Zatvarala je oči i u mislima vidjela bregove, svoje bijele koze i cvijeće. Činilo joj se da ih više nikad neće vidjeti.

Prošli su jesen i zima i bližilo se proljeće, vrijeme kad Petar kreće za kozama u planinu, kad cvjetaju zlatne ružice i svake večeri gore bregovi u sunčanoj vatri. Želja za djedom i kolibom toliko ju je opsjedala da je izgubila apetit. Počela je blijediti i venuti, iako je već duže vrijeme gospođica Rotnmajer nije uznemiravala. Gospođica je bila i suviše opsjednuta pričom posluge da već nekoliko jutara zatiču kućna vrata širom otvorena, iako ih uveče zaključaju, a da nikako ne mogu ući u trag onome tko to čini. Bojeći se da ih netko ne pokrade, oni su na već zaključana vrata navaljivali veliku drvenu gredu, ali ni to nije pomoglo. Pričalo se čak da su čuli i korake po stepeništu.

Na uporno navaljivanje gospođice Rotnmajer, Sebastijan i Johan su, uz veliku bocu likera, koja je ulijevala hrabrost, odlučili probdjeti cijelu noć i »uloviti« tajanstvenu osobu.
Točno u ponoć, Sebastijan prodrma svog druga. Obojica se počeše tresti od straha. Nešto je šuškalo. Otvoriše se vrata koja su vodila na hodnik, a propuh ugasi svijeću. Oni se jako uplašiše. Sebastijan razrogačenih očiju pogleda prema izlaznim vratima koja su stajala širom otvorena, iako ih je on, sam, sinoć, ne samo zaključao, već i podupro velikom gredom.
— Znaš li što sam vidio — reče on — vidio sam jednu bijelu priliku koja je kao pramen magle pojurila stepeništem i nestala.
Brže bolje sve ispričaše gospođici Rotnmajer.

Tek se sad gospođica Rotnmajer uplaši. Odmah sjede i napisa pismo gospodinu Sezemanu u kojem je zahtijevala da što prije dođe, jer su se u kući pojavile sablasti. Gospodin Sezeman se nije zabrinuo, ali je brzo stigao kući i želio se sam u sve uvjeriti. Čim je stigao, Klarin tata je otpočeo istragu. Zajedno s Klarinim liječnikom, odlučio je čuvati stražu cijelu noć. Kad je otkucao jedan sat poslije ponoći liječnik dade znak svom prijatelju.

— Pst, Sezemane, čuješ li? Ne bojiš se valjda?

Gospodin Sezeman ščepa revolver, zatim dograbi svjećnjak i podiže ga. Kroz širom otvorena vrata lila je blijeda mjesečina i osvjetljavala bijelu priliku koja je nepomično stajala na pragu.

— Stoj, viknu liječnik i potrča prema prilici.

— Strašno! To je Hajdi! Mala Hajdi. . .

— Dijete moje — grlio ju je gospodin Sezeman. — Dijete moje, što se s tobom zbiva?
— Ne znam . . . ja nikad nisam nikud htjela . . . Ja nisam sama sišla dolje . . . Ne znam tko me dolje odnio. . .
Liječniku je bilo odmah jasno da je dijete mjesečar. Ona ustaje, kreće se u snu, i kad se probudi ničeg se ne sjeća.
— Jesi li nešto sanjala? — ispitivao je dalje liječnik.
— Svake noći sanjam isto. Čini mi se da sam kod djeda, da čujem kako šumi vjetar u krošnjama drveća, da vidim kako blistaju zvijezde, da otvaram vrata i trčim po šumi. . .
Liječnik je odmah objasnio Klarinom tati da djevojčicu mora smjesta poslati u planinu k djedu, inače će teško oboljeti.
Klara se jako ražalostila. Tražila je razne izlaze, ali nije pomoglo.
— I ti ćeš sa mnom, draga Klaro, sa mnom u brda. Neka te odmah spakuju — govorila je Hajdi.

JUGOREKLAM — Ljubljana

Štampa: »Novi dani« — Beograd 1981.

1511/3